

ועדה לפיגור אלימות

כ"ז אייר תשפ"ה
25 מאי 2025
סימוכין : 2025-0103-433

דוח משיבה מספר 5 של הוועדה למיגור אלימות שהתקיימה ביום ראשון, כ' באייר תשפ"ה (18.05.2025)

השתתפו :	מר אדיר שוורץ גב' לורה ורטון מר עוזי חן	סגן ראש העיר ומ"מ יו"ר הוועדה חברת הנהלה מנהל אגף חירום וביטחון
לא השתתפו :	מר צביקה אסולין מר איציק לארי מר אריק וירצבורג גב' יעל גבאי מר אילן ששון רפ"ק דותן גרליק גב' מוריה רודל סילפן מר מאיר מלכה מר אריאל בר עו"ד צליל לוי	חבר הנהלה מנכ"ל העירייה ראש מינהל חינוך סגנית ראש מינהל לשירותי רווחה ומנהלת מערך הרווחה מנהל אגף אכיפה ושיטור עירוני נציג השר לביטחון לאומי מנכ"לית המטה למאבק בסחר בנשים ובזנות יועץ לענייני אזרחים ותיקים בעירייה חבר ועד מנהל בארגון משפחת נרצחים ונרצחות (אזרחי) מרכזת ליווי לילדים נפגעי עבירה, המועצה לשלום הילד
נכחו :	מר יהודה פרוידגר מר אלדד רבינוביץ' מר בן ציון גלינסקי מר יוסי בירן עו"ד דן בן טל גב' חרות גזית רפ"ק גבי פיימן רפ"ק הדס זמיר רפ"ק נתנאל ארד עו"ד אירית חכמון מר דורון תורג'מן גב' יעל שלו מר עילם להב	חבר הנהלה חבר מועצה רכז חרדי עיר ללא אלימות, מינהל חינוך מנהל אזור רב תכליתי, אגף אכיפה ושיטור עירוני ראש צוות בכיר לייעוץ לאגפים עוזרת לסגן ראש העיר, אדיר שוורץ נציג משטרת ישראל, קצין סיור מחוז ירושלים נציגת משטרת ישראל, קצינת אבטחה ורישוי מרחב ציון אח"מ, משטרת ישראל ר' יחידת תביעות ירושלים, משטרת ישראל פרויקטור של משרד התחבורה בתחום האבטחה של התחבורה הציבורית ויגיסר, ראשת מטה ירושלים, ארגון כוח לעובדים רכז פרויקט התמודדות בתח"צ ירושלים, ארגון כוח לעובדים

ועדה לפיגור אלימות

מנהל תחום תחבורה ציבורית - מחוז ירושלים, הרשות הארצית לתח"צ, משרד התחבורה	מר אוריאל צ'יסטר
מנהל חטיבת תח"צ, צתא"ל	מר אסי אברהמי
מתכננת תח"צ, חטיבת תחבורה ציבורית, צתא"ל	גב' נעמה אונא
מנהל חדר בקרה תחבורה ציבורית, צתא"ל	מר יוני גרשון
מנהל ביטחון חברת סופרבוס	מר משה טוטיאן
משנה למנכ"ל חברת אקסטר	מר משה כ"ץ
מנהל ביקורת בדרכים, חברת אגד	מר מומי בן סימן טוב
קב"ט חברת אלקטרה אפיקים	מר יגאל לחמן
מנהל תנועה אגד ירושלים	מר גיא צוברי
פקח אגד ירושלים	מר בנצי לזרוביץ
כתבת ידיעות ירושלים	גב' אבישג זהר
נהג, וועד חברת סופרבוס, ארגון כוח לעובדים	מר באשר מחיסן
נהג, וועד חברת סופרבוס, ארגון כוח לעובדים	מר עבד מחיסן

מזכירת הוועדה : אור בוזגלו

ועדה לפיגור אלימות

על סדר היום נדונו הנושאים הבאים:

1. דברי פתיחה - מר אדיר שוורץ, סגן ראש העיר, מ"מ יו"ר הוועדה

מר אדיר שוורץ, סגן ראש העיר ומ"מ יו"ר הוועדה, פתח את הישיבה וברך את הנוכחים.
מר שוורץ הציג את מטרת הדיון: הצגת תופעת האלימות כלפי נהגי אוטובוס בירושלים וההתייחסות המשתתפים.

2. דיון בתופעת האלימות כלפי נהגי אוטובוס במרחב ירושלים

2.1. הצגת התופעה

א. גב' יעל שלו-ויגיסר, ראשת מטה ירושלים, ארגון כוח לעובדים
גב' יעל שלו-ויגיסר הציגה את העלייה החמורה באלימות כלפי נהגי התחבורה הציבורית בעיר.

גב' שלו-ויגיסר הדגישה כי לאחר תקופה של שיתוף פעולה מוצלח עם הקב"טים והמשטרה שהביא לשיפור זמני, חלה בחצי שנה האחרונה הידרדרות משמעותית וכיום מדווחות כ-20 תקיפות בשלושה חודשים, חלקן פיזיות וחמורות, עם צורך בטיפול רפואי. מצד שני תת דיווח מצד נהגים מטשטש את ממדי התופעה.

גב' שלו-ויגיסר ציינה כי שיתוף הפעולה הקיים חשוב אך לא מספיק, וקוראת לרשויות להרחיב את המעורבות ולהגביר את ההגנה על הנהגים, הנוסעים ותושבי העיר.

2.2. הצגת מקרים מהשטח – התייחסות נהגי האוטובוס

נערך דיון מעמיק עם נציגי נהגי האוטובוסים בתופעת האלימות כלפי נהגי האוטובוס במרחב ירושלים.

2.3. התייחסות חברות האוטובוסים - נציגי החברות

א. מר משה כ"ץ, משנה למנכ"ל חברת אקסטרה
מר משה כ"ץ ציין את המצב החמור של אלימות יומיומית כלפי נהגי אוטובוסים וצוותים הפועלים בצפון ירושלים ובשכונות החרדיות.

מר כ"ץ הדגיש כי כמעט כל יום מתרחש אירוע אלים, נגרמים נזקים משמעותיים לאוטובוסים, והיקף תקיפות הנהגים גדול מאוד. כמעט כל המקרים מדווחים למשטרה, אך יש קושי להגיש תלונה על כל אירוע בנפרד.

מר כ"ץ הדגיש כי הפתרון טמון בעיקר בחינוך, שיתוף פעולה עם הקהילה המקומית ונציגי השכונות, וקיום סיורים חוזרים בשטח. כמו כן, מושקעת השקעה בהדרכת הנהגים כיצד להתמודד עם מצבי אלימות. עם זאת, ציין שהיקף התופעה בירושלים חריג ולא דומה למה שמתרחש בשום מקום אחר בארץ.

ועדה לפיגור אלימות

ב. מר משה טוטיאן, מנהל ביטחון חברת סופרבוס

מר משה טוטיאן תיאר את התופעה החמורה של אלימות וונדליזם כלפי נהגי אוטובוסים בירושלים, ושם דגש מצד בני נוער שפועלים באופן מאורגן בשכונות מסוימות, כאשר חלק מהמקרים נובעים ממניעים גזעניים. כמו כן ציין כי במקרים אחרים האלימות נובעת ממתח אישי, כלומר, הנהג עלול להיתקל ביידוי אבנים או פתיחת ברזי חירום הנמצאים מחוץ לאוטובוס.

מר טוטיאן ציין כי התופעה מתרחבת, כגון: ילדים שמקללים, מעשנים או משבשים נסיעות ואין מענה אפקטיבי מצד המשטרה.

מר טוטיאן טוען כי תחושת הנהגים היא שאין מי שיגן עליהם, ולכן הם נמנעים מלדווח. ומציע ליצור תוכנית בשילוב השיטור העירוני על מנת להגביר נוכחות בשכונות בעייתיות, ולשלב גם גופים כמו מוס"ח בשעות רגישות. וכך השילוב של כלל הגורמים: משטרה, שיטור עירוני וגופי אבטחה, יוכלו להחזיר את תחושת הביטחון.

ג. מר מומי בן סימן טוב, מנהל ביקורת בדרכים, חברת אגד

מר מומי בן סימן טוב הדגיש כי הוא מעורב בהכשרות שוטפות למנהלי צוותים ולמבקרים, כולל קורסים דו-חודשיים ללמידה ושיפור.

מר בן סימן טוב ציין כי אף על פי שיש אבטחה באוטובוסים, אין למאבטחים סמכויות ממשיות מעבר למניעת תקיפה וקריאה למשטרה. ותיאר מציאות בעייתית שבה גם כשמדווחים, התגובה איטית או לא מתרחשת כלל.

2.4. התייחסות משטרת ישראל

א. רפ"ק נתנאל ארד, נציג אג"ם

רפ"ק נתנאל ארד ציין כי מרבית הנתונים שהוצגו נכונים, וכי בידי המשטרה קיימים נתונים מדויקים ומפורטים על כל האירועים כולל מיקום, זמן ואופן התרחשותם.

רפ"ק ארד הציע להתמקד בארבעה-חמישה מוקדים מרכזיים בעיר, שבהם מתרחשים רוב המקרים. עם זאת, ציין שחצי מהמקרים כלל אינם מדווחים, מה שמקשה על אכיפה וטיפול.

בנוסף, הדגיש שהבעיה היא דו-כיוונית וקיימת הן מצד הנהגים והן מצד הנוסעים ויש לטפל בה באופן מערכתי ומשולב. וכי מי שנוסע בתחבורה ציבורית נחשף למצבים בעייתיים שממחישים את הצורך בפתרון יסודי וכולל.

ב. רפ"ק גבי פיימן, קצין סיוור מחוז ירושלים, נציג אמ"ן

רפ"ק גבי פיימן, הדגיש שנושא האלימות באוטובוסים נמצא בעדיפות גבוהה במחוז ומשולב בשגרת העבודה. יש מעקב שוטף אחר כל האירועים, והתיקים הנתונים מוצגים מדי שבוע על ידי מפקדי המרחבים והתחנות, ומהווים בסיס לפעולות בשטח.

ועדה לפיגור אלימות

רפ"ק פיימן הסביר כי קיימת פעילות אינטנסיבית, גלויה וסמויה, כולל בלשי נוער, שיח יזום, ומיקוד של מצלמות במוקדים בעייתיים לפי מידע מודיעיני. יש גם מעצרים שמתבצעים כתוצאה מהפעילות הזו. עם זאת, יש מגבלות כמו מחסור בניידות וקשיים בהגעה מיידית לכל אירוע.

רפ"ק פיימן הציע לקדם תביעות אזרחיות כנגד נערים והוריהם, אמצעי הרתעתי שעשוי להפחית את מקרי האלימות. בנוסף, מדגיש את חשיבות התקנת מצלמות, הן בתוך האוטובוסים והן על הנהגים עצמם כדרך לוודא התנהגות ראויה ולמנוע פרובוקציות מצד הנהגים והנוסעים כאחד. כך המצלמות, ישפרו את אכיפת החוק וירתיעו מפני מקרים אלימים.

2.5. התייחסות משרד התחבורה

ניצב בדימוס דורון תורג'מן, פרויקטור של משרד התחבורה בתחום האבטחה של

התחבורה הציבורית

מר דורון תורג'מן הציג את התמונה הרחבה של המאמצים להקמת יחידת אבטחה ייעודית לתחבורה הציבורית, תוך הדגשת הקושי בסנכרון בין כלל הגורמים המעורבים, וציין שיש פער אמון משמעותי בין הנהגים לרשויות והציבור, ופיצול בזוויות ההסתכלות על האלימות באוטובוסים. הנהג נתפס כנציג המדינה ולכן התנהלותו קריטית.

מר תורג'מן הסביר שבקרוב יחל פיילוט חצי שנתי בחמש ערים שונות, שיכלול צוותי תגובה ייעודיים שיפעלו באופן גמיש בהתאם למועדים וזירות רגישות כמו קווי לילה ואזורים מסוימים, ובמקביל, תיערך הערכת מצב דו שבועית שתכוון את הפעילות בשטח.

מר תורג'מן הדגיש את הצורך בהצטיידות במצלמות מתקדמות הכוללות שידור אודיו ווידאו כאמצעי למניעת אלימות ולהגברת הרתעה, ושיפור התנהגות נהגים.

בנוסף, מר תורג'מן הציע לערוך הדרכות לנהגים ולציבור, לעודד הגשת תלונות מקוונות ולגבש מערך תקשורתי אחוד שידע להדהד הצלחות, כמו הגשת כתבי אישום.

2.6. התייחסות צוות תכנית אב לתחבורה ירושלים

א. מר אסי אברהמי, מנהל חטיבת תח"צ, צתא"ל

מר אסי אברהמי תיאר את ההחמרה באירועי האלימות בתחבורה הציבורית, בעיקר בשעות הלילה ובתקופות כמו חגים וחופשות, אך הדגיש שזה לא קורה בכל האזורים וניתן למגר זאת.

מר אברהמי ציין שהמשטרה נמצאת בעומס קיצוני ולכן יש חשיבות לסיוע עירוני בהכוונה שלה. בנוסף, ציין את הצורך בהתנהלות אחראית של הנהגים שמספקים שירות רע, מתנהגים בפראות ויוצרים מתחים עם הנוסעים, וצריך לטפל גם בזה.

מר אברהמי סיכם כי שיפור השירות הוא חלק בלתי נפרד מהמאמץ להגביר את הביטחון, ודרוש שיתוף פעולה הדדי בין הנהגים, החברות, העירייה והמדינה.

ועדה לפיגור אלימות

ב. מר יוני גרשון, מנהל חדר בקרה תחבורה ציבורית, צתא"ל

מר יוני גרשון הדגיש את החשיבות הרבה של הסברה והדרכה לשני הצדדים גם לנהגים שירגישו מוגנים וידעו את גבולות האחריות וההתנהגות שלהם, וגם לציבור. האלימות באוטובוסים אינה רק בעיה שבין נהגים לנוסעים, אלא משולש הכולל גם את הרשויות, שללא ניהול נכון והכוונה לא ניתן יהיה למגר את התופעה.

מר גרשון ציין כי האלימות היא תופעה חברתית רחבה שלא ניתן לפתור באמצעים נקודתיים כמו מצלמות או ענישה בודדת, אלא נדרשת פעולה מערכתית עמוקה. הוא נתן כדוגמה את הרכבת הקלה, שם הנהגים מבודדים מהנוסעים ולכן כמעט ואין עימותים מולם, ומציין כי האבטחה שם פועלת עם סמכויות אמיתיות – דבר שלדעתו יש ללמוד ממנו גם לתחבורה הציבורית באוטובוסים.

ג. עוזי חן, מנהל אגף חירום וביטחון

מר עוזי חן טוען כי נדרש פתרון משולב לבעיה: לתת סמכויות וכלים, לצד קמפיין הסברה רחב שפונה לכלל הציבור, לא רק לאלימים.

מר חן הדגיש שהמינהלים הקהילתיים לא משפיעים על האוכלוסיות הבעייתיות, ולכן יש לחלק אחריות בין העירייה, החברות והמדינה. בנוסף, יש לשלב אכיפה, תביעות אזרחיות והצבת מצלמות בנקודות חמות, כחלק ממענה ממוקד ולא כולל.

3. סיכום - מר אדיר שוורץ, סגן ראש העיר, מ"מ יו"ר הוועדה

מר אדיר שוורץ, סגן ראש העיר ומ"מ יו"ר הוועדה, סיכם את נושאי הדיון והודה למשתתפים.

מר שוורץ מציע לקיים שולחן עגול מצומצם פעמיים בשנה, מחוץ לדיוני הוועדה, לצורך התעדכנות ומעקב שוטף אחר ההתקדמות, ומדגיש את החשיבות באיסוף הצלחות כמו הגשת כתבי אישום, ובפרט בהדהוד ציבורי שלהן.

תמליל הישיבה מצ"ב והוא מהווה חלק בלתי נפרד מהדו"ח.

אדיר שוורץ

סגן ראש העיר
מ"מ יו"ר הוועדה

